

AS EPLER & LORENZ

KESKKONNARUANNE
2021

SISUKORD

SISUKORD	2
1. Ettevõtete ajalugu, kontekst, käsitusala ja huvipooled	3
2. Missioon ja visioon	4
3. Juhtimissüsteemi kirjeldus ja üldised nõuded	4
4. Keskkonnapoliitika	5
5. Keskkonnaaspektid keskkonnamõju hindamine	6
6. Keskkonnavalased õiguslikud nõuded	8
7. Keskkonnaeesmärgid, -ülesanded ja kavad	9
8. Keskkonnavalase tegevuse tulemuslikkus	11
8.1. Veeseire	12
8.2. Heitmed õhku	12
9. Keskkonnavalaste kinnitamine	13

1. ETTEVÖTETE AJALUGU, KONTEKST, KÄSITLUSALA JA HUVIPOOLD

Epler & Lorenz AS (E&L) alustas tegevust 1991.aastal, mil käivitati esimene jäätmete põletamise rotatsioonahi Baltimaades. Esimeseks tegevusalaks oli õlijäätmete kogumine ja põletamine. 1992.a. aastal omandas ettevõtte ohtlike jäätmete käitlulitsentsi ja laiendati kogutavate jäätmete nomenklatuuri. 1994 aastal alustati koostöös Tartu Linnavalitsusega ohtlike jäätmete kogumisringide korraldamist. 1995 aastast alates tegeletakse saneerimistöõde teostamisega. 2006 aastal rekonstrueeriti rotatsioonahi ja ehitati välja puhastusseadmed, et viia põletusprotsess vastavusse Euroopas kehtivate keskkonnanõuega. 2007.a. märtsist on E&L Lõuna-Eesti Ohtlike Jäätmete Kogumiskeskuse operaator. 2010.a. akrediteeriti E&L labor standardi ISO 17025 põhjal. 2011.a. omandas ettevõtte ISO 9001 ja ISO 14001 sertifikaadid. 2013 aastal valmis Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetusel pakendi- ja ehitusjäätmete käitluskeskus koos kompostimisväljakuga. 2015 aastal muutus ettevõtte omanike ring ning E&L ühines endise Kesto OÜ-ga. 2017. aastal väljastati ettevõttele ISO 18001 standardi sertifikaat (hilisemalt ISO 45001 sertifikaat).

E&L-il on sõlmitud ohtlike jäätmete käitlemise püsilepingud ettevõtetega üle Eesti ning laialdast koostööd tehakse kohalike omavalitsustega. Lepinguliste klientide arv üle 700. Kogutakse kõiki peamisi ohtlike jäätmete ja probleemtoodete liike ning lisaks pakendi- ja ehitusjäätmeid.

Ettevõtte põhitegevus toimub kolmes käitluskeskuses. Töötajate arv on ligi 50.

AS Epler & Lorenz tegevuste põhieesmärgiks on klientide soovide maksimaalne täitmine ja kompleksne teenindamine järgides keskkonnanõudeid, tagades ettevõtete efektiivse majandamise ja kasumi tootmise. Ettevõtte üldstrateegiaks on olla maksimaalselt kliendikeskne, pakkuda kvaliteetset teenust ning hoida optimaalset kvaliteedi ja hinna suhet, tagades sealjuures keskkonna säilimise, saastamise vältimise, töötajatele ohutu töökeskkonna ning ressursside optimaalse kasutamise.

Ettevõtte tegevus on koondunud järgmistesse põhisuundadesse:

- **taaskasutatavate jäätmete kogumine, vedu ja käitlus –**
 - ✓ **pakendijäätmete kogumine, vedu ja käitlus;**
- **ohtlike jäätmete kogumine, vedu ja käitlus –**
 - ✓ **ohtlike jäätmete kogumine lepingupartneritelt;**
 - ✓ **ohtlike jäätmete kogumine statsionaarsetes kogumispunktides;**
 - ✓ **ohtlike jäätmete kogumine kogumisringidel;**
 - ✓ **ohtlike jäätmete põletamine jäätmepõletusahjus energia tootmiseks;**
 - ✓ **jäätmekütuste valmistamine;**
 - ✓ **keskkonnakaitsete puhastustööde teostamine.**

Ettevõtte käitlusala EÜ määruse nr 1221/2009, muudetud määrustega 2017/1505/EL ja 2018/2026/EL, raames on tava- (s.h. olme-) ja ohtlike jäätmete kogumine, -töötus ja -kõrvaldus ning materjalide taaskasutusele võtmine.

Ettevõtte erinevatest tegevuskohtadest on EÜ määruse nr 1221/2009, muudetud määrustega 2017/1505/EL ja 2018/2026/EL, raames kaetud põhitegevuskohad ja üks vaheladu:

- **Lõuna-Eesti ohtlike jäätmete käitluskeskus – Ravila 75a/77, Tartu;**
- **Tallinna ohtlike jäätmete kogumiskeskus – Suur-Sõjamäe 37/39, Soodevahe, Rae vald;**
- **Kuremäe käitluskoht – Kuremäe, Rosma küla, Põlva vald, Põlva maakond.**

Oma tegemistes oleme püüdnud olla igati kaasaegsed, juurutanud uusi tehnoloogiaid ning koolitanud oma meeskonda.

Klientide suhtes oleme paindlikud ja kliendisoove arvestav, sest meeldiv koostöö ning kliendi rahulolu tagab meie tugevuse.

Kaasame aktiivselt töötajaid ettevõtte igapäevaste tegevuste arendamiseks, strateegiate välja töötamiseks ning ellu viimiseks. Igapäevaselt osalevad erinevad töötajad erinevates töögruppides, kus igal töötajal on võimalus panustada ettepanekutega. Tagasidet töötajatele antakse regulaarsetel koosolekutel ning infotundides (koolitustel).

AS Epler & Lorenz huvipooled on

- ✓ omanikud, investorid;
- ✓ töötajad;

- ✓ kliendid;
- ✓ hankijad, tarnijad;
- ✓ kreditorid;
- ✓ alltöövõtjad ja koostööpartnerid;
- ✓ riigi- ja kohalike omavalitsuste asutused;
- ✓ kogukond.

Huvipoolte nõuded on üldjuhul fikseeritud kirjalikes lepingutes ja kokkulepetes, samuti tellimus- ja kinnituskirjades, jäätmeeveo ja käitlustegevuste keskkonnanõuded on koondatud keskkonnalubadesse, mille taotlemisel on võimalus oma arvamust avaldada ka kohalikul omavalitsusel, naabritel, ümbritseval kogukonnal. Seadusandlusest tulenevatele asjakohastele nõuetele (s.h. keskkonnalubades olevatele) vastamist peavad ettevõtted oma tegevuses elementaarseks ja kohustuslikuks, teiste huvipoolte ootustele ja nõuetele vastavad ettevõtted võimaluste piires võttes arvesse majanduslikku otstarbekust, töötajate heaolu ja võimalikku ohtu nende tervisele ning tegevuse mõju osutatava teenuse kvaliteedile.

2. MISSIOON JA VISIOON

Kasutades moodsat tehnoloogiat ja omandatud kogemusi ja professionaalset meeskonda loome klientide ootustele vastava puhtama keskkonna.

Visioon: Stabiilne kasum, turuliider põhitegevuses, nutikas teenindus, ressursside efektiivne kasutamine, arengud uutes valdkondades ja piirkondades, professionaalne meeskond, kõrge tööandja maine.

3. JUHTIMISSÜSTEEMI KIRJELDUS JA ÜLDISED NÕUDED

Keskkonnajuhtimissüsteem on osa ettevõtte üldisest juhtimissüsteemist.

AS Epler & Lorenz on rakendanud juhtimissüsteemi (edaspidi: JS) vastavalt standardite ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 (edaspidi: standardid) ja EÜ määruse nr 1221/2009, muudetud määrustega 2017/1505/EL ja 2018/2026/EL, (edaspidi: EMAS määrus) nõuetele ning järgib ja täiustab seda pidevalt.

JS rakendamise, töötervishoiu, tööohutuse, keskkonna ja kvaliteedijuhtpõhimõtete (poliitika) väljatöötamise ja järgimise aluseks on ettevõtte tegevustega kaasnevate riskide, ohtude ja mõjude (s.h. keskkonna) kaardistamine, tundmine ja vajadusel nende (näiteks negatiivse keskkonnamõju) kõrvaldamine või vähendamine ning võimalike nõuete kaardistamine ja nende rahuldamine.

AS Epler ja Lorenz on rakendanud JS ja järgib ning täiustab seda jätkuvalt vastavalt nõuetele, mis on toodud standardites ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 ja ISO 45001:2018 ning EMAS määruses. Ettevõtte

- on määratlenud ettevõtte töötervishoiu, tööohutuse, keskkonna ja kvaliteedijuhtpõhimõtted;
- on määratlenud kõik töökeskkonnas esinevad töötervishoiu- ja tööohutuse riskid, ohud ning nende mõju ettevõtte heaks või nimel töötavatele isikutele ja võtnud kasutusele meetmed nende kõrvaldamiseks või lubatud tasemeni viimiseks ning võtnud neid arvesse oma eesmärkide püstitamisel;
- on määratlenud kõik keskkonnaaspektid (s.h. kaudsed, mis võivad tuleneda kolmandate isikutega suhtlemisest), hinnanud nende mõju keskkonnale ja võtnud aspekte, millel on keskkonnale oluline mõju, arvesse eesmärkide püstitamisel;
- on püstitanud töötervishoiu, tööohutuse, keskkonna ja kvaliteedieesmärgid ja –ülesanded ning on kohustatud neid järgima;
- on koostanud töötervishoiu, tööohutuse, keskkonna ja kvaliteedieesmärkide ja –ülesannete täitmiseks vastavad juhtimiskavad;
- on määratlenud JS-i toimimiseks rollid, vastutuse ja kohustused;
- on määranud kindlaks koolitusvajadused ning viinud läbi vastavad koolitused;
- on taganud, et kõik ettevõtte heaks või nimel töötavad isikud oleksid teadlikud töötervishoiu, tööohutuse, keskkonna ja juhtpõhimõtetest (poliitikast), oma tööalaste toimingute võimalikust olulisest mõjust töö-, ümbritsevale keskkonnale ja töö-, teenuse kvaliteedile, kindlaks määratud protseduurireeglitest kõrvalekaldumise võimalikest tagajärgedest ning oma rollist ja kohustusest JS vastavuse saavutamisel;
- on kehtestanud protseduurid juhtimissüsteemi kavandamiseks, toimimiseks, kontrollimiseks ja korrigeerivaks tegevuseks;

- on välja selgitanud õnnetuste ja hädaolukordade tekkimise võimalused, rakendanud meetmed nende ennetamiseks, olema valmis nende puhul tegutsema ning leevendama nendega kaasneva võivad töötervishoiu- ja keskkonnamõjusid;
- seirab, mõeldab ja järgib töö- ning ümbritsevale keskkonnale ja töö, teenuse kvaliteedile olulist mõju avaldavate tegevuste põhinäitajaid, talletades informatsiooni, mis võimaldab jälgida tegevuse tulemuslikkust;
- on kindlaks- ja kättesaadavaks teinud Eesti Vabariigis kehtivad õigusnõuded ja nõuded, mis ei tulene Eesti Vabariigi seadusandlusest (nt. kontsernipoolsed nõuded) ning on need rakendatud ettevõtte tegevuse, töötervishoiu ja tööohutuse riskide, toodete ja teenuste kvaliteedi, keskkonnaaspektide suhtes;
- hindab oma tegevuse vastavust õigus- ja administratiivaktidele;
- viib perioodiliselt läbi JS auditeid;
- korraldab juhtkonnapoolseid ülevaatusi, et tagada süsteemi jätkuvat sobivust, vastavust ja tõhusust;
- on määratlenud juhtimistegevuste, ressursihanke, tooteteostuse ja mõõtmiste protsessid ning määratlenud kriteeriumid ja meetodid nende protsesside toimimise ja ohje tagamiseks.

Juhtkonna esindajaks on määratud kvaliteedijuht, kelle kohustused ja volitused on:

- standardite ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001:2018 ning EÜ määruse nr 1221/2009, muudetud määrustega 2017/1505/EL ja 2018/2026/EL, nõuetele vastava juhtimissüsteemi jaoks vajalike protsesside loomise, elluviimise ja alalhoidmise tagamine;
- juhtimissüsteemi nõuete kehtestamise, rakendamise ja järgimise tagamine;
- tippjuhtkonna teavitamine juhtimissüsteemi toimivusest ja parendusvajadusest.

JS elluviimiseks ja järelevalveks vajalikud ressursid (inimressursid, erioskused, tehnoloogia ja finantsressursid) määratakse juhtkonna poolt eelarves ja investeerimisplaanides.

4. KESKKONNAPOLIITIKA

Standardite ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 ja ISO 45001:2018 ja EMAS määruse kohaselt on juhtkond määratlenud, heaks kiitnud ja kinnitanud ettevõtte juhtpõhimõtted (poliitika), mis juhivad Eesti Vabariigi ja kontserni töötervishoiu, tööohutuse, keskkonna- ja kvaliteedinõuetest ning järgivad standardite ISO 14001:2015, ISO 9001:2015, ISO 45001:2018 ning EÜ määruse nr 1221/2009, muudetud määrustega 2017/1505/EL ja 2018/2026/EL, nõudeid.

Juhtpõhimõtted sobivad ettevõtte tegevuse, toodete või teenuste iseloomu, ulatuse ja keskkonnamõjuga. Need on kooskõlas elutsükli vaatega ning sisaldavad järjepideva parendamise ja saastamise ärahoidmise kohustust ning kohustust tegutseda vastavuses asjakohaste õigus- ja administratiivaktidega ning muude nõuetega. Juhtpõhimõtted on edastatud kõigile ettevõtte heaks või nimel töötavatele isikutele ning on lisaks käesolevale käsiraamatule kättesaadavad:

- töötajatele ettevõtte serveris ja infotahvlitel;
- üldsusele ettevõtte kodulehel <http://www.epler-lorenz.ee>.

AS EPLER JA LORENZ keskkonna-, kvaliteedi- töötervishoiu ja tööohutusepoliitika on:

- kvaliteetse, klientide nõudmisi rahuldava, töötaja- ja keskkonnasõbraliku jäätmekäitluse (s.h. ohtlike jäätmete käitluse) teenuse pakkumine juhindudes õiguslikest jms nõuetest ning kaitstes keskkonda;
- keskkonnasaastamise vältimine või selle vähendamine jäätmete veol ja käitlemisel ning ettevõtte üldises majandustegevuses;
- materjali- ja energiaressursside säästlik kasutamine;
- taaskasutatavate jäätmete käitlemise mahu suurendamine eesmärgiga anda need tagasi ringlusse ja vähendada selliste jäätmete ladestamist prügilasse;
- keskkonna- ja inimsõbraliku ning võimalikke riske arvesse võttes ohutu töökeskkonna loomine, tagamine ja pidev parendamine.

AS EPLER & LORENZ kohustub:

- järgima ettevõtete tegevuses standardite ISO 14001:2015, ISO 9001:2015, ISO 45001:2018 EÜ määruse nr 1221/2009, muudetud määrustega 2017/1505/EL ja 2018/2026/EL, vajalikke nõudeid ja tagama, et kõik töötajad neid teaksid ja oskaksid ellu viia;
- täitma Eesti Vabariigis kehtivaid õigus- ja muid nõudeid;
- tundma ja järgima töötervishoiu, tööohutuse, keskkonna- ja kvaliteedijuhtpõhimõtteid (poliitikat);
- ennetama ja ära hoidma õhu- vee- ning pinnasesaastamist;
- tarbima säästlikult, kütust, energiat, vett, tooteid jms ressursse;

- kasutama ja hooldama heaperemehelikult, vastavalt kasutuseeskirjadele seadmeid, masinaid ning hooneid, säästes sellega ressursse;
- kasutama võimalikult keskkonnasõbralikke materjale ja tooteid;
- täiustama tehnoloogiat, juhtimisviise ja –protsesse ning nende kvaliteeti, et vähendada võimalikku negatiivset keskkonnamõju ja mõju töökeskkonnale;
- arvestama olemasolevate ning uute toodete ja teenuste arendamisel kõiki keskkonna-, kvaliteedi- ning töökaitse (s.h. töötervishoiu, tööohutuse) aspekte;
- kaitsma töötajate, klientide ja üldsuse tervist ning ohutust;
- looma töötajatele sobiva ohutu töökeskkonna, võttes arvesse võimalikke riske ja ohte nende igapäevases töös, ja seda pidevalt parendama;
- ennetama ning vältima vahejuhtumistest tuleneda võivaid vigastusi ja põdurust töötajatele;
- vältima ning ennetama keskkonnakahjudega õnnetusi ja hädaolukordi, oskama tegutseda nende tekkimisel;
- teavitama üldsust jäätmekäitlusega kaasnevatest keskkonnamõjudest ja selle vähendamise viisidest;
- teenuste pakkumisel tagama klientide jm huvipoolte nõuete ja vajaduste arvestamine ning nende täitmine;
- pakkuma ja propageerima klientidele taaskasutatavate jäätmete sorteeritud kogumist ning keskkonnasõbralikke jäätmekäitluse lahendusi;
- teenuste pakkumisel tagama teenuste kvaliteeti ning tähtaegsust jms klientidele antud lubaduste täitmist;
- suurendama ehitus- ja muude püsijäätmete ümbertöötlemist nende taaskasutamiseks, vähendades sellega prügilasse ladestatavate jäätmete kogust;
- suurendama ohtlike jäätmete kokkukogumist ja taaskasutusse suunamist vähendades sellega ohtlike jäätmete prügilatesse ladestatavate jäätmete kogust ja vältides nende sattumist keskkonda
- kavandatavate tegevuste puhul hindama keskkonnamõju ja leidma keskkonnasõbralikemaid lahendusi;
- pidevalt parendama ettevõtete keskkonnategevust;
- täiustama pidevalt töötervishoiu, tööohutuse, keskkonna- ja kvaliteedijuhtimissüsteemi.

AS EPLER & LORENZ töötervishoiu, tööohutuse, keskkonna- ja kvaliteedijuhtimise juhtpõhimõtted on ettevõtte juhtimissüsteemi aluseks, määrates ära keskkonda säästva, elutsükli vaadet arvestava ning kvaliteeti ja ohutut töökeskkonda tagava tegevuse suuna ning põhimõtted.

5. KESKKONNAASPEKTID KESKKONNAMÕJU HINDAMINE

Kõikide ettevõtte tegevuste ja teenuste osas hinnatakse võimalikke keskkonnaaspekte mõju ja tõsiduse hinnangute alusel asukohtade lõikes.

AS Epler & Lorez tegevused, millel on olulised negatiivsed keskkonnaaspektid:

- tava- ja ohtlike jäätmete kogumise ja transpordiga seotud tegevused;
- tava- ja ohtlike jäätmete ladustamise ja ümberlaadimisega seotud tegevused;
- tava- ja ohtlike jäätmete käitlusega seotud tegevused tegevused;
- mehhanismide parkimine, masinate ja konteinerite remont ning hooldus;
- administratsioon.

Positiivne keskkonnaaspekt kaasneb taaskasutatavate jäätmete kogumise ja käitlusega korduv- ning taaskasutamise (s.h. ringlussevõtu) eesmärgil.

Otsesed keskkonnaaspektid on seotud ettevõtte põhitegevusega ning teenindus-tootmisprotsessis ressursside tarbimisega.

Kaudsed keskkonnaaspektid on eelkõige seotud alltöövõtjate ja klientide tegevuste ja nende tulemuslikkusega. Kaudsete keskkonnaaspektide puhul on oluline hinnata, kuidas ja millisel määral ettevõtte võib neid aspekte mõjutada.

TABEL 1. Olulised keskkonnaaspektid		
Olulise keskkonnamõjuga aspekt	Keskkonnamõju	Tegevuse kirjeldus
Ehitiste, masinate ja tehnika, seadmete, konteinerite, tööriistade, sisseseade,	Taastumatu looduvarede vähenemine	Haldus, jäätmete kogumine ja transport, jäätmete (ajutine) ladustamine ja ümberlaadimine, taaskasutatavate

kontoritarvete kasutus		jäätmete käitlus
Elektrienergia kasutus	Taastumatu looduvarede vähenemine	Valgustus hoonetes ja territooriumil, elektriseadmete kasutus
Soojusenergia kasutus	Taastumatu looduvarede vähenemine	Küte hoonetes
Tulekahju	Võimalik õhureostus, taastumatute loodusvarade vähenemine	Haldus, jäätmete kogumine ja transport, jäätmete (ajutine) ladustamine ja ümberlaadimine, taaskasutavate ja ohtlike jäätmete käitlus
Kütuse kasutamine	Taastumatu looduvarede vähenemine	Jäätmete kogumine ja transport, jäätmete ümberlaadimine, taaskasutavate ja ohtlike jäätmete käitlus
Heitgaaside emissioon	Õhukvaliteedi langus, kasvuhoooneefekt	Jäätmete kogumine ja transport, jäätmete ümberlaadimine, taaskasutavate ja ohtlike jäätmete käitlus
Erinevate ohtlike jäätmete vastuvõtmine ja ladustamine	Ohtlike jäätmete (k.a. freoni baasil töötavad külmikud) nõuetekohane ladustamine ei tekita üldjuhul ümbritsevale elu- ja looduskeskkonnale märgatavat kahju. Hooletu ladustamine võib kaasa tuua nii visuaalse kui keskkonnareostuse (pinnase, lähedal asuva veekogu saastumise).	Jäätmete kogumine, jäätmete (ajutine) ladustamine ja ümberlaadimine, ohtlike jäätmete käitlus
Vedelate ohtlike jäätmete (kemikaalide, lahustite, kütuse ja õlijäätmete) vastuvõtmine ja ladustamine	Oht juhuslike, tahtmatute või määramatute ladustatud õli- ja kütuse, kemikaalide ülevoolamiste, lekete või väljalaskude kaudu sattuda keskkonda. Võivad reageerida teiste ladustatud materjalidega, kahjustada inimese tervist. Ladustamise mõju keskkonnale sõltub eelkõige ladustatava aine omadustest. Süttimis-, plahvatuse- ja tuleoht.	Jäätmete kogumine, jäätmete (ajutine) ladustamine ja ümberlaadimine, ohtlike jäätmete käitlus
Müra	Elu- ja looduskeskkonna kvaliteedi vähenemine.	Jäätmete käitlus
Lend ja koldetuhk, saastunud aktiivsüsüsi (tekib kuni 10% põletatavate jäätmete kogusest)	Saasteainete leostumine ja sattumine pinasesse. Pinnase saastumine ladustamiskohas.	Jäätmete põletus
Taaskasutus, soojusenergia tootmine POSITIIVNE ASPEKT	Positiivne mõju, mis vähendab taastumatute loodusvarade tarbimist, prügilate täitumist ning jäätmete ladestamisega kaasnevat keskkonnareostust.	Jäätmete põletus
Taaskasutatavate jäätmete kogumine ja taaskasutusse suunamine POSITIIVNE ASPEKT	Positiivne mõju, mis vähendab taastumatute loodusvarade tarbimist, prügilate täitumist ning jäätmete ladestamisega kaasnevat keskkonnareostust.	Jäätmete kogumine ja transport, jäätmete (ajutine) ladustamine ja ümberlaadimine, taaskasutavate jäätmete käitlus
Keskkonnareostus	Visuaalne reostus lendprahi jms tekkimisel, pinnase, lähedal asuva veekogu saastumine jäätmete valesti pakendamisel ja ladustamisel,	Käitluskoha lähiümbruse saastumine maha valgunud, laiali paiskunud jäätmetega.

	ohtlike aineid sisaldava pesuvee mittekogumisel ja mahavalgumisel, saastunud pinnase mittepiisaval käitlemisel	
SADEVESI – juhtimine veekogusse vastavalt keskkonna- ja/või veesaasteloale	Veekeskonna saastumine	Veekeskonna saastumine (BHT7, KHT, Nyld, P, NAF, hõljuvaine jne).

Tabelis 1 on kirjeldatud keskkonnaaspektide ja –mõjude hindamiste koondtulemusi.

Keskkonnaaspektide tähtsuse kindlakstegemisel lähtutakse varasematest keskkonnavalastest vahejuhtumitest, kogutud keskkonnatulemuslikkuse infost (kasutatud materjalid ja tooraine, protsesside käigus tekkivad jäätmed ja heitmed, jäätmete kogumine ja käitlus ning taaskasutusse, s.h. ringlusse suunatud jäätmete osakaal jms) ning keskkonnavalaste õigus- jm aktide nõuetest ning nendele vastavusest.

6. KESKKONNALASED ÕIGUSLIKUD NÕUDED

Õiguslike ja muude nõuetega pidevaks kursis olekuks ning oma vastavuskohustuste täitmiseks on loodud õigusaktide jms nõuete elektrooniline andmebaas, mille ajakohastamise eest on vastutavad valdkonna juhid ja spetsialistid. Ajakohaste muudatustega kursis olemiseks kasutab ettevõtte Riigi Teataja keskkonda. Täiendavalt on ettevõtte Eesti Ringmajandusettevõtete Liidu, mille eesmärk on kujundada ringmajandus- ja jäätmevaldkonna poliitikaid ning olla jätkusuutliku ringmajanduse eestvedaja, laiemalt ka keskkonnateemade algataja ning kaasarárkija, liige ning seeläbi osalevad ettevõtte töötajad aktiivselt erinevates töögruppides ja aruteludes.

Oma igapäevases keskkonnavalases tegevuses lähtub ettevõtte asjakohastest Euroopa Liidu, Eesti Vabariigi ja kohalike omavalitsuste õigusaktidest tulenevatest nõuetest. Peamised riikliku tasandi õigusaktid, mida ettevõtte oma tegevustes peab arvesse võtma ja järgima on

- ✓ Jäätmeseadus,
- ✓ Tööstusheite seadus,
- ✓ Atmosfääriõhukaitse seadus
- ✓ Pakendiseadus,
- ✓ Keskkonnatasude seadus,
- ✓ Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus,
- ✓ Keskkonnaseire seadus,
- ✓ Kemikaaliseadus,
- ✓ Tuleohutuse seadus
- ✓ nendel seadustel põhinevad alamaktid.

Kohalikul tasandil järgib ettevõtte erinevate omavalitsuste jäätmehoolduseeskirju ning käitluskoha olemasolu korral muid asjakohaseid eeskirju ja nõudeid.

Ettevõtte igapäevaseks keskkonnavalaseks tegevuseks on vajalik vastavate keskkonnavalubade olemasolu. Keskkonnavalubade taotlused sisaldavad muuhulgas ettevõtte integreeritud juhtimissüsteemi kirjeldust, tehnoloogia protsesside, tehnilise varustatuse, parima võimaliku tehnika kirjeldust (PVT) ning võrdlust parima võimaliku tehnika osas. Ettevõtte järgib oma tegevuses järgmiseid PVT dokumente:

- ✓ Integrated Pollution Prevention and Control. Reference Document on Best Available Techniques (BAT) Reference Document Waste Treatment, October 2018 (WT)
- ✓ Komisjoni Rakendusotsus (EL) 2018/1147, 10. august 2018, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL alusel jäätmekäitluse parima võimaliku tehnika (PVT) alased järeldused (WT BAT)
- ✓ Integrated Pollution Prevention and Control. Reference Document on Best Available Techniques for the Waste Incineration, August 2006 (WI)
- ✓ Integrated Pollution Prevention and Control. Reference Document on Best Available Techniques on Emission from Storage, July 2006 (EfS)
- ✓ Keskkonnaministri 29.04.2004 määrus nr 39 "Ohtlike jäätmete ja nende pakendite märgistamise kord" (KKM nr 39)
- ✓ Vabariigi Valituse välisleping 30.09.1957 "Ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkulepe" (ADR)
- ✓ Siseministri 02.09.2010 määrus nr 44 "Põlevmaterjalide ja ohtlike ainete ladustamise tuleohutusnõuded" (SM nr 44)

Ettevõtte väljastatud keskkonnavaload on avalikud ning kättesaadavad keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS. Vastavalt keskkonnavalubades fikseeritud nõuetele, esitab ettevõtte Keskkonnaametile

kogutud/käideldud jäätmete info (jäätmearuanne) ning välisõhuseire (välisõhusaaste aruanne) ja veeseire andmed (veesaastearuanne).

Ettevõttele on väljastatud 2 keskkonnapakke luba (Tallinna ohtlike jäätmete käitluskeskus luba nr L.KKL.HA-52415, Lõuna-Eesti ohtlike jäätmete käitluskeskus luba nr KKL/317497). Keskkonnapakke on asukohapõhised ja tähtajatud. Keskkonnapakke loaga käitistele teostab Keskkonnaamet (varasemalt Keskkonnainspeksioon) järelevalve kontrollide regulaarselt, *üldjuhul 1x aastas*. Tallinna käitluskeskust külastas Keskkonnaameti järelevalve 2021 aasta sügisel, Lõuna-Eesti käitluskeskust külastati aprillis 2021.

Vastavuskohustuste täitmist hinnatakse regulaarsete auditite ja sisekontrollide ning erinevate ametite kontrollide käigus ning tulemusena. Siseauditid toimuvad vastavat ettevõtte siseauditite plaanile ning varasemate auditite, väliste kontrollide jms tulemustele.

7. KESKKONNAEESMÄRGID, -ÜLESANDED JA KAVAD

Keskkonnamärgid ja keskkonnamärgid on kindlaks määratud lähtuvalt ettevõtte keskkonnapoliitikast ja olulise keskkonnamõjuga tegevustes ning koondatud Juhtimiskavasse.

TABEL 2. Keskkonnamärgid 2019 ja nende täitmine

Eesmärk	Ülesanne, tegevus	Tulemus
Taastumatute loodusvarade tarbimise vähendamine, ladestamisele suunatavate jäätmete koguse vähendamine ja suurema koguse materjali taaskasutamine	TOITS tarkvara kasutusele võtmine	TOITS tarkvara on võetud edukalt kasutusele, tagasiside nii klientidelt kui töötajatelt on olnud pigem positiivne, lisaks aitab selline lahendus oluliselt erinevaid ressursse kokku hoida.
Taastumatute loodusvarade tarbimise vähendamine, ladestamisele suunatavate jäätmete koguse vähendamine ja suurema koguse materjali taaskasutamine	Ohtlike jäätmete sorteerimise kvaliteedi parandamine ja efektiivsuse suurendamine, kogunenud laoseisu oluline vähendamine, tuleohutusnõuete ja KI ettekirjutusele vastamine	Põhja regioonis on eesmärk saavutatud, KKI nov 19 kontrolli käigus on samuti fikseeritud 2017 aastal püstitatud eesmärkidele vastamine. 2020 aasta alguses väljastati ettevõttele muudetud keskkonnapakke luba koos ajakohastatud ladustamisplaaniga.

TABEL 3. Keskkonnamärgid 2020 ja nende täitmine

Eesmärk	Ülesanne, tegevus	Tulemus
Taastumatute loodusvarade tarbimise vähendamine, ladestamisele suunatavate jäätmete koguse vähendamine ja suurema koguse materjali taaskasutamine	Ohtlike jäätmete taaskasutuse suurendamine - olemasoleva põletusahju renoveerimine, uue põletustehase soetamine-paigaldamine	<ul style="list-style-type: none"> Olemasoleva põletusahju renoveerimine lõpetatud 2020 Covid pandeemia tõttu edasi aastasse 2021 Lõuna-Eesti käitluskeskuses uue tehase ehitusele eelnevalt on vajalik keskkonnamõjude hindamine, mille teostus on plaanis 2021-2022, tehase ehitus plaanis 2022-2023.
Taastumatute loodusvarade tarbimise vähendamine, kütuse kulu jälgimine ja optimeerimine, hooldusainete kasutamise ja heitgaaside emissiooni optimeerimine	Teekondade optimeerimine ja teeninduse efektiivsuse tõstmine - aegunud tehnika uuendamine, konteinerite jälgimissüsteemi rakendamine	QR jälgimissüsteemi rakendamise projektist on tehtud esimene etapp - kleebiste paigaldus, inventuuri ja jälgimissüsteemi rakendamine on plaanis 2021, kuna 2020 aastal puudus IT-l vastav ressurss arenduseks.

2021-2023 aasta eesmärgid on peamiselt seotud käitlusvõimekuse parandamise, ringlussevõetavate jäätmete koguse suurendamise ning säästlikuma ressursi kasutusega.

TABEL 4. Keskkonnanäesmärgid 2021-2023			
Eesmärk	Keskkonnamõju	Ülesanne	Tegevused
Taastumatute loodusvarade tarbimise vähendamine, ladestamisele suunatavate jäätmete koguse vähendamine ja suurema koguse materjali taaskasutamine	Positiivne mõju, mis vähendab taastumatute loodusvarade tarbimist, prügilate täitumist ning jäätmete ladestamisega kaasnevat keskkonnareostust Taastumatu loodusvarade vähenemine Võimalik keskkonnareostus	Ohtlike jäätmete taaskasutuse suurendamine	<ul style="list-style-type: none"> Lõuna-Eesti käitluskeskuse olemasoleva põletusahju renoveerimine – <u>ahju renoveerimine on lõpetatud, lõplike tulemuste hindamist on võimalik teostada pärast korralise hoolduse ja filtrite vahetust.</u> Uue põletustehase ehitamine Lõuna-Eesti käitluskeskuses (vajalik eelnev KMH) – <u>KMH lõpetamine ja ehitusloa taotlemine toimub loodetavasti 2022. aastal.</u> Olemasoleva põletusahju ümberpaigaldamine Tallinna käitluskeskusesse (vajalik eelnev KMH) Täiendavate jäätmeliikide käitlusvõimekuse arendamine Lõuna-Eesti käitluskeskuses
Taastumatute loodusvarade tarbimise vähendamine, ladestamisele suunatavate jäätmete koguse vähendamine ja suurema koguse materjali taaskasutamine	Positiivne mõju, mis vähendab taastumatute loodusvarade tarbimist, prügilate täitumist ning jäätmete ladestamisega kaasnevat keskkonnareostust Taastumatu loodusvarade vähenemine Võimalik keskkonnareostus	Pakendijäätmete ringlussevõtu suurendamine, käitluse efektiivuse tõstmine	<ul style="list-style-type: none"> Uue võimsama pressi soetamine ja kasutusele võtmine – <u>sobilik press paigaldati 2021 aasta I kvartalis.</u>
Taastumatute	Taastumatu	Teekondade	<ul style="list-style-type: none"> Uute

loodusvarade tarbimise vähendamine, kütuse kulu jälgimine ja optimeerimine, hooldusainete kasutamise ja heitgaaside emissiooni optimeerimine	looduvarade vähenemine Õhukvaliteedi langus, kasvuhooneefekt	optimeerimine ja teeninduse efektiivsuse tõstmine	külmhaagiste soetamine vähendamaks teekondade arvu – üks uus külmhaagis on soetatud ning teekondasid planeeritakse vastavalt. <ul style="list-style-type: none"> Konteinerite jälgimissüsteemi rakendamine (QR) jäätmete jälgitavuse tagamiseks ning efektiivsemaks konteinerite tühjendamiseks – juurutamine ja testimine toimus edukalt 2021, plaanis rakendada täiemahuliselt 2022.
--	---	---	--

8. KESKKONNAALASE TEGEVUSE TULEMUSLIKKUS

Ettevõtte igapäevase keskkonnategevuse tulemuslikkuse põhinäitajad esitatakse järgmiselt:

- arv A, mis tähistab kogu aasta sisendit/mõju ettevõtte tegevuses asjaomases valdkonnas;
- arv B, mis tähistab ettevõtte poolt aasta jooksul vastuvõetud jäätmete kogust (s.h. klientidelt otse kogutud jäätmed, jäätme- ja keskkonnajaaamades vastuvõetud jäätmed ning käitluskeskustes vastuvõetud jäätmed) tonnides;
- arv R, mis tähistab suhtarvu A/B.

TABEL 5. Keskkonnatulemuslikkuse näitajad aastatel 2019-2022							
SISSE-VÄLJA	2019	2020	2021	Ühik	2019	2020	2021
Vastuvõetud jäätmed, B	37282	51853	38591	t			
	A	A	A		Suhtarv R (A/B)	Suhtarv R (A/B)	Suhtarv R (A/B)
ENERGIA KASUTUS							
Tarbitud elektrienergia	644889	657284	742638	kWh	17,298	12,676	19,244
VEE KASUTUS							
Tarbitud vesi	195	828	863	m3	0,005	0,016	0,022
KÜTUSE KASUTUS							
Kasutatud kütus	175225	186215	175876	l	4,700	3,591	4,557
JÄÄTMED							
AS Epler & Lorenz käitluskeskustes käideldud jäätmed, s.h. ringlussevõtt (R-toimingukood)	39739	47150	29948	t	1,066	0,909	0,776
AS Epler & Lorenz poolt prügilatele üle antud jäätmed	2438	2132	1775	t	0,065	0,041	0,046
Jäätmete omateke	161	149	205	t	0,004	0,003	0,005
HEITMED ÕHKU							

Süsinikdioksiidi heitkogus CO2	2013	2043	2015	t	0,054	0,039	0,052
MAAKASUTUS							
Käitiste kogu maakasutus	33272	33272	86812	m2	0,892	0,642	2,250
Hoonestatud maa ala kokku	5593,6	5593,6	9783,6	m2	0,150	0,108	0,189
Jäätmete kogus aastal 2020 oli tavapärasest suurem, kuna 2020.a. käideldi suuremas koguses pinnase puhastuse projektide jäätmed ning haigla jäätmeid (Covid). 2021.aastal suurenes elektrikulu, kuna paigaldati suurema võimsusega pakendijäätmete press ning lisaks pikenesed töövahetused. 2021.aasta maakasutuse numbrites on sees ka 2020 aasta lõpus soetatud uue Kuremäe kinnistu andmed.							

Jäätmeruanded, mis ettevõtte iga-aastaselt esitab Keskkonnaametile, sisaldavad oluliselt detailsemat infot jäätmete liikide, koguste, päritolu, käitluse ja üleandmise kohta, kuid kuna tegemist on ettevõtte äritegevuse seisukohalt mõnevõrra delikaatsete andmetega, siis nende täiemahulist avalikustamist ettevõtte ei pea Ebausa konkurentsi takistamise ja ärisaladuse kaitse seaduse § 5 kohaselt asjakohaseks.

8.1. Veeseire

Lõuna-Eesti ohtlike jäätmete käitluskeskuse sademevee seiret teostatakse vastavalt keskkonnakompleksloa nõuetele kord kvartalis. Kehtivate proovivõtumeetodi toimingute järgimiseks peab juhinduma keskkonnaministri 03.10.2019 määrusest nr 49 „Proovivõtumeetodid“, proovivõtja peab olema atesteeritud vastavas valdkonnas veeseaduse § 243 lg 5 alusel kehtestatud korra kohaselt. Kehtivad proovid peavad olema analüüsitud akrediteeritud laboris, sh vastab keskkonnaministri 28.06.2019 määrusele nr 23 "Nõuded vee füüsikalise-keemilise ja keemiliste parameetrite uuringuid teostavale katselaborile, nende uuringute raames tehtavatele analüüsidele ja katselabori tegevuse kvaliteedi tagamisele ning analüüsi referentsmeetodid". Analüüsitulemused koos katseprotokollide koopiatega sisestatakse Keskkonnaameti keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS.

TABEL 6. Sadeveeseire 2019-2021

Kompostimisaunad								
Aasta	Periood	pH	HEL	BHT	Püld	Nüld	Nafta	KHT
2019	aasta	7,50	30,20	11,87	1,95	14,33	0,00	43,67
2020	aasta	7,25	46,50	35,75	1,28	20,53	4,20	116,50
2021	aasta	7,55	24,00	19,25	0,24	14,15	0,00	64,00
Kogumiskeskus								
Aasta	Periood	pH	HEL	BHT	Püld	Nüld	Nafta	KHT
2019	aasta	7,53	21,75	5,70	0,58	3,00	0,00	32,00
2020	aasta	7,70	27,96	8,40	0,52	13,52	0,40	41,20
2021	aasta	7,74	17,17	4,46	0,26	8,98	0,08	40,24
Kompostiväljak								
Aasta	Periood	pH	HEL	BHT	Pyld	Nyld	Nafta	KHT
2019	aasta	7,48	23,80	6,60	0,49	4,05	0,00	31,25
2020	aasta	7,48	36,00	17,75	1,34	6,80	1,63	68,75
2021	aasta	7,80	9,08	3,48	0,29	1,35	0,00	8,50
Lubatud piirväärtus			40	15	1	45	5	125

8.2. Heitmed õhku

Lõuna-Eesti ohtlike jäätmete käitluskeskuse põletuse käigus tekkivate saasteainete sisaldused ei tohi ületada keskkonnaministri 28.06.2013 määruses nr 49 „Jäätmepõletus- ja koospõletustehastest väljuvates gaasides sisalduvate saasteainete heite piirväärtused ning välisõhku väljutatava heite piirväärtustele vastavuse hindamise kriteeriumid“ kehtestatud piirväärtusi. Nõuded mõõtmistele on kehtestatud keskkonnaministri 20.06.2013 määruses nr 39 „Nõuded saasteainete sisalduse regulaarsele mõõtmisele jäätmepõletus- ja koospõletustehastest väljuvates gaasides ning heitvees“.

TABEL 7. Välisõhku väljutatud saasteained ja nende heitkogused 2019-2021					
Cas nr	Nimetus	Lubatud aastane heitkogus	2019	2020	2021
NMVOC	Mittemetaansed lenduvad orgaanilised ühendid	69,996 t	0,0019	4,4253	4,1021
VOC-com	Lenduvad orgaanilised ühendid kütuse põletamisel	0,209 t	0,0166	0,1091	0,1029
PM-sum	Tahked osakesed, summaarsed	0,078 t	0,0112	0,0708	0,0661
10102-44-0	Lämmastikdioksiid	9,901 t	0,5559	6,1153	2,8457
630-08-0	Süsinikmonooksiid	1,296 t	0,1650	0,5142	0,8809
05.09.7446	Vääveldioksiid	1,659 t	0,0778	0,6342	0,3955
7664-39-3	Vesinikfluoriid	0,022 t	0,0043	0,0203	0,0104
7647-01-0	Vesinikkloriid	0,238 t	0,0140	0,0435	0,1052
71-43-2	Benseen	0,692 t	0,0000	0,0613	0,0535
PCDD/PCDF	Polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja dibensofuraanid	311040 mg	0,0000	0,0000	0,0000
7440-02-0	Nikkel ja lahustavad ühendid, ümberarvutatuna nikliks	2,799 kg	0,0000	0,0000	0,0000
7440-47-3	Kroomi (VI) ühendid, ümberarvutatuna kroomiks	3,836 kg	0,0000	0,0004	0,0006
7439-92-1	Plii ja anorgaanilised ühendid, ümberarvutatuna pliiks	3,162 kg	0,0004	0,0010	0,0011
7440-50-8	Vask ja anorgaanilised ühendid, ümberarvutatuna vaseks	1,037 kg	0,0001	0,0004	0,0009
7439-96-5	Mangaan ja ühendid, ümberarvutatuna mangaaniks	1,244 kg	0,0003	0,0009	0,0008

9. KESKKONNAARUANDE KINNITAMINE

Metrosert AS, kes on akrediteeritud töendaja EE-V-0001, kinnitab peale AS Epler & Lorenz keskkonnajuhtimissüsteemi ja 2021. aasta keskkonnanaruande kontrollimist, et organisatsiooni keskkonnanaruandes esitatud teave ja andmed on usaldusväärsed ja õiged ning vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009, 25. november 2009, organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis nõuetele. Käesolevas aruandes on rakendatud Euroopa Komisjoni määrust (EL) 2017/1505, 28. augustist 2017 ja Euroopa Komisjoni määrust (EL) 2018/2026, 19. detsembrist 2018, milledega muudeti Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009 lisad I, II, III ja IV.

Keskkonnanaruande on kinnitatud 21.12.2022.

Evelin Kurmiste
EMAS töendaja
Metrosert AS
www.metrosert.ee
/allkirjastatud digitaalselt/